

de Eshof

visie op

VIEREN

LEREN

DIENEN

ORGANISATIE

COMMUNICATIE

Januari 2011

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
1.1. Opdracht.....	3
1.2. Verantwoording wijze van werken.....	3
1.3. Samenvatting van het advies, leeswijzer	4
1.4. en dat er in deze rapportage veel aanbevelingen voor veranderingen staan, wil niet zeggen dat het niet goed gaat.....	5
1.5. Dank aan medewerkers	5
2. Vieren, leren, dienen	6
2.1. Vieren.....	6
2.1.1. Visie (beleidsplan 2008-2012)	6
2.1.2. Visie getoetst.....	6
2.1.3. Voorstellen	6
2.2. Leren.....	6
2.2.1. Visie (beleidsplan 2008-2012)	6
2.2.2. Visie getoetst.....	6
2.2.3. Voorstellen	6
2.3. Dienen.....	6
2.3.1. Visie (beleidsplan 2008-2012)	6
2.3.1.a. Dienen binnen de Eshofgemeenschap.....	7
2.3.1.b. Dienen ook buiten de Eshofgemeenschap.....	7
2.3. Visie getoetst	7
2.3.2.a. Dienen binnen de Eshofgemeenschap.....	7
2.3.2.b. Dienen ook buiten de Eshofgemeenschap.....	7
2.3.3. Voorstellen	7
3. Organisatie	8
3.1. Huidige organisatie	8
3.2. Huidige organisatie getoetst.....	8
3.3. Voorstellen, o.a.:	8
4. Communicatie	9
4.1. Visie.....	9
4.2. Visie getoetst	9
4.3. Voorstellen	9
5. Hoe verder	9
<i>Bijlage bij 2.1.2. Visie op 'vieren' getoetst</i>	<i>11</i>
<i>Bijlage bij 2.2.2. Visie op 'leren' getoetst</i>	<i>13</i>
<i>Bijlage bij 2.3.2. Visie op 'dienen' getoetst</i>	<i>15</i>
2.3.2.a. Dienen binnen de Eshofgemeenschap.....	15
2.3.2.b. Dienen ook buiten de Eshofgemeenschap.....	17
<i>Bijlage bij 3.2. Huidige organisatie getoetst.....</i>	<i>21</i>
<i>Bijlage bij 4.2. Visie op 'communicatie' getoetst</i>	<i>22</i>

1. Inleiding

1.1. Opdracht

Het terugbrengen van de predikantformatie binnen De Eshof was de directe aanleiding voor het moderamen om de volgende opdracht voor de commissie 'Bouwen aan identiteit' te formuleren:

Organiseer een proces waarbij Ellie Boot, bestaande groeperingen en de gemeente worden betrokken, dat voorbereidt op de gevolgen voor de verschillende elementen van het gemeente-zijn en -werk (vieren, leren en dienen) van het terugbrengen van de omvang van de predikantsformatie naar 1 fte.

De vraagstelling spitst zich toe op de hoofdelementen van het 'vieren', 'leren' en 'dienen'; aan de hand hiervan dient de commissie te bepalen of in verband met de teruggang in predikantsformatie een andere aanpak of invulling noodzakelijk is.

Deze vraagstelling is wat opgerekt door de commissie te vragen ook na te gaan op welke wijze het functioneren van en binnen de Eshof versterkt kan worden, los van de vermindering van de genoemde directe aanleiding. Op deze wijze kan een op zich vervelende aanleiding, een motor zijn om gewenste versterking op gang te brengen.

Het ligt in het verlengde van de opdracht om de identiteit van 'de Eshof', voor zover mogelijk en wenselijk, te vertalen naar praktische elementen van het gemeentelven. Concreet betekent dit dat de commissie gevraagd is een plan van aanpak te maken, dat leidt tot beantwoording van onderstaande vragen:

- Waar staat de Eshof voor?
- Hoe kan de Eshof zich hiermee extern profileren?
- Op welke wijze kan de Eshof die profilering blijven waarmaken?
- Op welke wijze dient daartoe de organisatie aangepast te worden?
- Bij welke elementen van 'vieren, leren, dienen' dient de predikant geheel of gedeeltelijk betrokken te zijn en wat is dan de rol van de predikant?
- Op welke wijze kunnen vrijwilligers in gezet worden?
- Wat is het profiel van een vrijwilliger voor deze specifieke taak?
- Is aanvullende scholing voor vrijwilligers noodzakelijk en zo ja, op welke wijze en tegen welke kosten dient dat dan plaats te vinden?
- Is samenwerking buiten de Eshof mogelijk en zo ja, op welke wijze dient die dan georganiseerd te worden?

In het hoofdstuk 'Pastorale Raad' van het beleidsplan zijn aanvullende vragen opgeroepen, die in het kader van dit proces kunnen worden meegenomen. Het gaat onder meer om het bespreekbaar maken van taakdifferentiatie van ouderlingen, andere vormen van pastoraat buiten de huisbezoeken om, deskundigheidsbevordering, inzet van professionals (pastoraal werkers).

Omdat de beantwoording van deze vragen sterk wordt bepaald door de onder de leden van de Eshof levende behoeften ten aanzien van 'vieren, leren en dienen', was de aanbeveling de (potentiële) leden te vragen naar ideeën over hoe om te gaan met het oplossen van de genoemde vraagstukken.

1.2. Verantwoording wijze van werken

De commissie heeft gekozen voor de aanbevolen gemeentebrede benadering. Daarom zijn gesprekken gevoerd met individuele Eshofleden. Die interviews zijn door de commissieleden zelf gehouden (ruim 20) maar ook door ouderlingen en contactpersonen (totaal 22). Twee gemeenteleden hebben op eigen initiatief gereageerd op een oproep van de commissie in Rondom.

Naast deze individuele benadering zijn er ook mensen per doelgroep benaderd:

- de leden van de kerkenraad zijn geraadpleegd tijdens de bezinningsdag op 2 okt. 2010;
- jeugd/jongeren;
- mensen die iets met kinderen doen (ouders van jonge kinderen en leiding kinderactiviteiten);
- de diaconie;
- pastorale raad en wijkteams;
- college van kerkrentmeesters;
- welkomstgroep;
- Sociaal Beraad (overleg van organisaties in Hoevelaken die op algemeen maatschappelijk terrein werkzaam zijn);
- predikant.

Aan al deze personen en groepen zijn vijf vragen voorgelegd; deze vragen gaan zowel over de invulling van de identiteit van de Eshof als over de visie op de toekomst en de organisatie daarvan.

1. Wat betekent de Eshof voor jou?
2. Wat gaat goed in de Eshof, wat zijn sterke punten?
3. Wat gaat minder/niet goed in de Eshof, wat moet beter?
4. Wat zou je willen van de Eshof, wat de Eshof nu niet biedt?
5. Wat kun jij aan de Eshof bieden?

De samenvatting van de antwoorden is besproken in een kleine groep van meelezers, die de commissie heeft geholpen uit de veelheid aan meningen en ideeën hoofdlijnen te halen.

1.3. Samenvatting van het advies, leeswijzer

De identiteit van de Eshof is ons uitgangspunt. In het Beleidsplan van 'de Eshof' 2008-2012 lezen we als typering op blz. 4: *'De Eshof' is een vierende, lerende en dienende gemeente, waarbij het apostolaire karakter zich vooral uit in een actieve, naar buiten gerichte dienstbaarheid aan de wereld om zo het evangelie concreet te maken in handelen en denken. De groei van de gemeente is daarbij niet het primaire doel van het apostolaat, maar wel een eventueel gevolg, waarbij de gemeente gelooft in het werk van de Geest. Deze openheid naar de wereld komt behalve in pastoraat, apostolaat en diaconaat ook tot uitdrukking in een oecumenische gezindheid.'*

Met het moderamen stelt de commissie vast dat deze omschrijving van de identiteit op zich nog voldoet, maar uit de behoeftepeiling blijkt dat deze onvoldoende doorwerkt in het gemeentelven en daarom versterkt ingevuld dient te worden. Daarnaast is er de noodzaak van aanpassing van de organisatie van taken, door de vermindering van de predikantsformatie. Bij het formuleren van een visie komt de vraag aan de orde: biedt die visie 'ruimte en / of richting?' Het is beide: je biedt ruimte, je nodigt uit en enthousiasmeert; je biedt binding en betrokkenheid. We moeten niet te bang zijn voor vrijblijvendheid. 'Neem je eigen ruimte om er je eigen plek in te vinden'. 'En als we je niks meer te bieden hebben, kun je ook overwegen om afscheid te nemen'. Maar je zet wel een koers uit (richting)!

Wat wordt door respondenten gezien als het 'onderscheidende' van de Eshof?

- De prediking, het Woord. Voor velen is de Eshof een plek van geloofsbeleving en ontmoeting. Dat onderscheidt ons van andere organisaties. Vanuit dit uitgangspunt kunnen wij best met andere organisaties samenwerken in het maatschappelijk veld. Zo kan ook een diaconaal project werken (dat kan een grote spin off hebben). Spiritualiteit is wat wij te bieden hebben. Van daaruit moeten we werken.
- Het gaat om de inhoud – die hangt samen met onze identiteit als geloofsgemeenschap. Er moet bij alles aandacht zijn voor beleving van en gesprek over de inhoud van ons geloof. Anders lopen we het risico te 'doenerig' te worden, of te zakelijk over te komen.
- Zorg voor de eigen kerkelijke gemeente (leden); belangrijke categorie daarin is de jeugd. Maar plaatsvervangend denken (bv. voor kinderen/jongeren) is gevaarlijk: doe aan behoeftepeiling! De wijkteams gebruiken voor signalering ten behoeve van pastoraat.
- Gerichtheid op buiten; maar ook vice versa. Waar laten we onze stem horen? We kunnen dienstbaarheid aanbieden; dingen zoeken die niet goed werken, en daar dan talenten voor werven om dat te gaan aanpakken. Het is belangrijk om de link van buiten naar binnen (en vice versa) helder te leggen.
- Leren; er is behoefte aan het ondersteunen van (groepen) gemeenteleden bij het leven en opvoeden vanuit het geloof. Daarnaast: pastorale vaardigheden zijn noodzakelijk: dat is toerusting. Bij een grotere inzet en professionalisering van vrijwilligerswerk is toerusting nodig.

En: op welke punten wordt versterking voornamelijk gewenst of wordt voorgesteld te komen tot aanpassing van de wijze van werken?

- Prediking en liturgie zijn en blijven belangrijk
- Meer variatie in diensten; maar niet noodzakelijk in zondagochtenddiensten
- Meer evenementen organiseren (zoals gezinsdienst, musical e.d.), die aanhaakmogelijkheden vormen
- Jaartheta's kunnen een grote spin-off hebben.

- Meer wijkgerichte ontmoetingsmomenten organiseren
- Zorg voor eigen gemeente kan versterkt worden door aanpassing van pastoraat
- Activiteit van de Eshof kan vergroot worden door meer (toegeruste) vrijwilligers; en door versterking van het vrijwilligersbeleid en -vrijwilligersorganisatie
- Predikant kan ontlast worden door haar in te zetten op haar core-business en andere taken over te dragen naar vrijwilligers / ondersteunend team / (evt. ingehuurde) professionals
- Naar buiten gerichtheid kan versterkt worden
- Bij het 'leren' meer kijken naar de behoeften binnen de Eshof, en meer over de eigen grenzen heen kijken, bv.: V&T bundelen met en afstemmen op andere gemeenten/kerken
- Meer en doorlopend aanbod voor jongeren
- De Eshof moet meer samenwerking zoeken met andere spelers op het maatschappelijke vlak
- Een permanente denktank zou de creativiteit in het algemeen kunnen bevorderen.

Bovenstaande samengevatte punten leest u uitgebreid terug in de navolgende hoofdstukken. Achtereenvolgens worden de thema's viere, leren en dienen behandeld, met daarbij de visie (volgens het geldende beleidsplan), hoe men de visie in de praktijk al dan niet ziet gerealiseerd, en met ideeën voor verandering.

Daarna wordt ingegaan op de organisatie binnen de Eshof en de communicatie: ook daar is aandacht voor de visie, het heden en worden voorstellen gedaan. De rapportage wordt afgesloten met een suggestie voor het vervolg.

We realiseren ons dat bepaalde delen van deze rapportage nogal omvangrijk zijn. Omwille van de leesbaarheid hebben we ervoor gekozen om de veelheid aan ideeën en meningen (in samengevatte vorm) voornamelijk in bijlagen onder te brengen en in het eigenlijke rapport alleen de conclusies te vermelden. De nummering volgt de nummering in het hoofdrapport.

Wij zien dit rapport als een tussenproduct (na besluitvorming volgt uitwerking in concrete plannen en implementatie). Daarom bevatten de bijlagen de onmisbare creativiteit voor het vervolg...

Voor wie zich meer wil verdiepen in de context van 'de Eshof' en de achtergrond waartegen dit rapport gelezen moet/kan worden, is een bijlage toegevoegd met cijfers en indrukken van 'de Eshof'. Deze is eind 2009/begin 2010 samengesteld in het kader van een kerkelijke/sociale kaart, door Marian van Giezen.

1.4. en dat er in deze rapportage veel aanbevelingen voor veranderingen staan, wil niet zeggen dat het niet goed gaat....

1.5. Dank aan medewerkers

Wij bedanken allen die door hun bereidwilligheid, inzet en openhartigheid hebben meegewerkt aan het tot stand komen van dit rapport. Zonder deze medewerking hadden we geen goed beeld kunnen krijgen van wat er binnen (en buiten) de Eshof leeft aan meningen en ideeën over de toekomst.

2. Vieren, leren, dienen

2.1. Vieren

2.1.1. Visie (beleidsplan 2008-2012)

De Eshofgemeente hecht aan een goed verzorgde, aansprekende liturgie, waarin eigentijdse vormen en aandacht voor traditie samengaan.

2.1.2. Visie getoetst

Met betrekking tot het vieren wordt een grote diversiteit aan opmerkingen, kritiepunten en suggesties voor verbetering genoemd (zie bijlage 2.1.2). Sommige opmerkingen zijn aan elkaar tegengesteld, zodat het niet meevalt hierin een rode draad te ontdekken.

2.1.3. Voorstellen

- meer variatie in diensten (qua vorm, inhoud, diepgang, liturgie, tijdstip - dus niet noodzakelijk allemaal in zondagochtenddiensten)
- actievere participatie/interactie in diensten
- meer 'evenementen' (zoals gezinsdienst, musical e.d.) organiseren zodat men naar believen kan aanhaken
- kerktelefoon / internetuitzendingen
- verbeteren geluidskwaliteit
- een geregeld overleg over liturgisch beleid (in al dan niet wisselende samenstelling)

2.2. Leren

2.2.1. Visie (beleidsplan 2008-2012)

Doel van Vorming en Toerusting is om mensen binnen en buiten de gemeente als mondige mensen te leren omgaan met vragen van geloof en leven, om zo tot eigen keuzen en (geloofs)houding te komen.

2.2.2. Visie getoetst

Het aanbod van Vorming en Toerusting wordt over het algemeen gewaardeerd, (hoewel ook wordt opgemerkt dat er relatief weinig gemeenteleden aan deelnemen – overigens is dit ong. 10 % van het totale aantal leden). Er nemen regelmatig mensen deel die niet of nauwelijks naar de reguliere zondagochtenddiensten komen. Er blijkt vooral behoefte te zijn aan meer verdiepend aanbod en aan specifiek aanbod op het gebied van scholing van vrijwilligers.

Het blijkt lastig te zijn jongeren te bereiken met het huidige aanbod.

2.2.3. Voorstellen

- breed aanbod, evt. samen met andere organisaties/kerken in de buurt
- meer leerhuis / verdiepend aanbod
- meer en doorlopend aanbod voor jongeren en kinderen, evt. i.s.m. de scholen; ook gericht op onderlinge ontmoeting en ruimte om zichzelf te kunnen zijn
- jonge ouders (en evt. andere doelgroepen) ondersteunen bij geloofsopvoeding
- scholing en toerusting voor ambtsdragers en andere vrijwilligers, ook met het oog op specifieke vormen van (doelgroepen)pastoraat en liturgie (bv. vespers)

2.3. Dienen

2.3.1. Visie (beleidsplan 2008-2012)

Onder het begrip 'dienen' kan natuurlijk héél veel vallen. We maken onderscheid in 'dienen binnen de Eshofgemeenschap' (dat valt voor een groot deel samen met pastoraat) en 'dienen ook buiten de Eshofgemeenschap' (daaronder valt het werk van de diaconie, maar ook activiteiten die niet zo direct onder een taakgroep te vangen zijn).

2.3.1.a. Dienen binnen de Eshofgemeenschap

Pastoraat wordt gedefinieerd als 'omzien naar elkaar', zodat iedereen het gevoel kan hebben 'gekend te zijn'. Het is een zaak van de hele gemeente. De wijkteams vervullen hierin een belangrijke schakel.

2.3.1.b. Dienen ook buiten de Eshofgemeenschap

Dienst aan God is ook altijd dienst aan mensen. Zowel in de eigen omgeving als elders in de wereld moet gerechtigheid en barmhartigheid bewezen worden. Behalve het verzorgen van het diaconaat voor eigen gemeenteleden zoekt de diaconie ook samenwerking met andere plaatselijke kerkgemeenschappen.

Het college van kerkrentmeesters zorgt voor de financiële en materiële instandhouding, om zo ook in de toekomst als kerk te kunnen blijven functioneren.

2.3. Visie getoetst

2.3.2.a. Dienen binnen de Eshofgemeenschap

De Eshof wordt veel gezien als 'thuis'; en anderzijds wordt dit thuisgevoel (in de vorm van persoonlijke aandacht ook voor wie niet in het 'centrum' staan) door anderen juist gemist. Er wordt weliswaar gestreefd naar aandacht voor ieder individu, maar dit blijkt in de praktijk niet altijd te lukken.

Betrokkenheid van jonge tieners en jongvolwassenen wordt maar ten dele ervaren.

De meningen over eventuele andere vormen van pastoraat zijn verdeeld; in elk geval is toerusting van vrijwilligers op dit gebied nodig.

2.3.2.b. Dienen ook buiten de Eshofgemeenschap

De Eshof blinkt niet uit in een naar buiten gerichte houding. Toch zijn een aantal antwoorden wel op 'buiten' gericht. Maar het is de vraag welke motivatie of inspiratie daar dan onder ligt, waarom je dergelijke dingen (bv. ZWO) zou gaan doen? De Eshof lijkt van nature niet erg op buiten gericht te zijn. Maar als je dat wél wilt zijn (zie visie/missie), hoe richt je dan je organisatie daarop in? Als je een dergelijke visie formuleert, maar de mensen beleven het anders, dan moet je of je visie/missie wijzigen of je beleid. Dus: toets of dat wat gemeenteleden vinden, wel aansluit bij de visie/missie!

De diaconie maakt zich zorgen over een wegwijnend draagvlak voor diaconale activiteiten: men mist betrokkenheid van gemeenteleden.

Anderzijds lijkt voor sommige activiteiten wél draagvlak te bestaan, zoals het Moldaviëproject of een musical.

Organisaties buiten de Eshof zien mogelijkheden voor samenwerking.

2.3.3. Voorstellen

- aandacht voor de koffiedrinkers en de niet-koffiedrinkers; alert zijn op 'groepjes'vorming ; meer inzetten op onderling pastoraat, ook doordeweeks; aandacht voor nieuwkomers en niet-regelmatige bezoekers, bv. d.m.v. buddy-systeem; aandacht voor hen die niet meer komen
- (doel)groepspastoraat (o.a. aan jonge gezinnen)
- meer contacten / ontmoetingsmogelijkheden binnen de wijken
- Een bezoekgroep voor mensen die intensiever pastoraat nodig hebben, zou misschien een goed idee kunnen zijn. De contactpersonen die dat zelf willen blijven doen, kunnen dat natuurlijk gewoon blijven doen, maar wie dat niet ziet zitten, kan bepaald bezoekwerk 'uitbesteden' aan een daarvoor toegeruste groep bezoekers.
- meer planmatig pastoraat / bezoekwerk
- per wijkteambijeenkomst een toerustingmoment inbouwen. Als de ouderlingen daarvoor zelf worden toegerust, krijgen ze zelf ook meteen meer bagage mee. Voor wijkteamleden wordt hierdoor het werk minder vrijblijvend.
- sociale kaart etc. kennen
- diaconie moet zichzelf meer op de kaart zetten, zowel binnen als buiten 'de Eshof'; meer inspelen op landelijke thema's; meer betrokkenheid van gemeenteleden bij diaconie proberen te bewerkstelligen
- meer samenwerken met andere organisaties (o.a. voor ouderen) en aansluiten bij dorpsactiviteiten; het dorp betrekken bij onze projecten

- jongeren nog meer betrekken bij sociale/diaconale activiteiten
- de Kerkenraad zou meer naar buiten gerichte activiteiten moeten ontplooiën
- een denktank zou de creativiteit ook op dit punt kunnen bevorderen.

3. Organisatie

3.1. Huidige organisatie

De organisatie van de Eshof bestaat (kort gezegd) uit: kerkenraad, moderamen en taakgroepen. De kerkenraad bestaat uit alle ambtsdragers. Het moderamen van de kerkenraad, dat de dagelijkse gang van zaken behandelt, bestaat uit: predikant, voorzitter kerkenraad, scriba kerkenraad, vertegenwoordiger college van kerkrentmeesters, vertegenwoordiger pastorale raad, vertegenwoordiger college van diakenen. Er zijn voor allerlei werkzaamheden taakgroepen van vrijwilligers actief binnen de gemeente. Elke taakgroep heeft een aanspreekpunt binnen het moderamen.

3.2. Huidige organisatie getoetst

Er zijn geen opmerkingen gemaakt over de structuur binnen de Eshof. Wel over het functioneren van bepaalde onderdelen. Binnen de Eshof zijn plm. 200 vrijwilligers bezig, in allerlei taken, met sterk verschillende kwantitatieve inzet. Het aantal vrijwilligers is niet klein te noemen.

Maar de gemeente kan veel dynamischer bijdragen. We moeten veel meer gebruik maken van wat er beschikbaar is binnen de gemeente.

Tegelijk moet ervoor gewaakt worden dat niet alles organisatorisch dichtgetimmerd wordt: er moet ruimte blijven voor het spontane en impulsieve, want dat is nu juist een kracht van de Eshof.

3.3. Voorstellen, o.a.:

- predikant meer naar basistaken, inbrengen spiritualiteit, bindende factor, voorganger, etc.
- een praktisch team zou nuttig kunnen zijn: een secretaris voor praktische ondersteuning van de werkzaamheden van de predikant, een vrijwilligerscoördinator, een PR-functionaris (Public Relations)
- secretaris voor praktische ondersteuning van de werkzaamheden van de predikant (bv. mailings voor V&T, liturgieën maken, de agenda voor Rondom bijhouden – daarvoor o.a. verslagen van wijkteams scannen -, misschien pastorale afspraken maken, pastorale bezoeken bijhouden – wanneer bij wie geweest -). Maar: het moet wel zó georganiseerd worden dat de predikant de gemeente wel blijft kennen. NB: Deze secretaris moet niet verward worden met de scriba: dat is een ambtsdrager binnen en ten behoeve van de kerkenraad.
- vrijwilligerswerk uitbouwen (kwalitatief, organisatie), kwaliteitenbank, klussenbank, vrijwilligersbeleid maken
- heldere functieomschrijvingen incl. looptijd; ook functies met minder lange looptijd scheppen
- actief de jongeren/studenten enz. benaderen die in de Eshof ingeschreven staan; hen aanspreken op hun vaardigheden/studie enz. (bv. ook als stage?)
- coördinator / makelaar / verwijzer voor vrijwilligers, een vrijwilligerscoördinator voor het managen van de vele vrijwilligers zou gunstig effect kunnen hebben. Deze functionaris zou ook deskundig moeten zijn te bepalen welke trainingen (vraag- en/of aanbodgericht) nodig zijn en die weet waar je dit in kunt huren. Hij/zij kan/moet ook kijken hoe anderen (elders) het organiseren.
- evt. projectmatig deskundige ondersteuning inhuren (dit hoeft niet altijd geld te kosten), binnenhalen van professionaliteit van binnen en buiten de Eshof, op projectbasis.
- permanente denktank zou de creativiteit in het algemeen kunnen bevorderen.
- meer met buurgemeenten, meer samenwerking met bv. Nijkerk, Amersfoort/Vathorst, bv. op het gebied van preekbeurten en V&T.
- meer met verwante organisaties samenwerken
- eens per jaar een doe-dag, waarop wat grotere klussen gezamenlijk worden aangepakt
- ambtsdragerfuncties (diaken, ouderling en jeugdouderling) flexibeler en minder gescheiden maken: werk gebeurt nu niet noodzakelijk onprofessioneel; maar de taken worden nu wel

tamelijk traditioneel ingevuld. In deze tijd worden andere eisen gesteld aan functionarissen/ambtsdragers. Het gemis aan professionele capaciteit (predikant) moet op een andere manier ingevuld worden. Kijk wat iemand goed kan, ipv. strikt naar het ambt.

- vanuit een wijkteam komt de suggestie om de wijken te verdelen in 5 of 6 wijken. Dan is het probleem van onvoldoende ambtdragers meteen opgelost. Er komt dan wat meer ruimte en tijd voor ambtdragers om misschien andere taken te vervullen. Onderzocht kan worden of dit een werkbare optie is.

4. Communicatie

4.1. Visie

Het beleidsplan noemt effectieve, tijdige en volledige communicatie van groot belang voor het goed functioneren van de kerkelijke organisatie. Daarbij gaat het niet alleen om informatieoverdracht, maar ook om meningsvorming. Het kerkblad Rondom, de website en de Zondagsbrief vervullen hierbij de belangrijkste rol, evenals de mondelinge communicatie d.m.v. het gemeenteberaad.

4.2. Visie getoetst

Men waardeert de Eshof als gemeenschap die ook *naar buiten gericht* is (samenwerking met rk parochie). Maar ook is gezegd: de Eshof zou meer naar buiten kunnen en moeten treden, bv. door gebruik te maken van (nieuwe) media.

4.3. Voorstellen

- meer en professioneler naar buiten treden
- buiten meer naar binnen brengen
- PR-functionaris / communicatiedeskundige
- een overzicht van activiteiten beschikbaar maken
- uitbouw website
- kerkdiensten etc. op internet
- In het Sociaal Beraad moet namens de Eshof iemand zitten die goed in die materie zit. Een social watcher, een bruggenbouwer; niet noodzakelijk Ellie.
- Mensen uitdagen de liturgie/zondagsbrief mee te nemen naar huis, zodat de informatie beter beschikbaar is/blijft

5. Hoe verder

In dit rapport worden veel meningen gegeven, conclusies getrokken en ideeën gegeven. Dat zijn voor een belangrijk deel zaken die nader uitgewerkt moeten worden. Het zou onjuist en onmogelijk zijn in dit rapport, op dit moment, en door deze commissie, die ideeën panklaar te presenteren. Daar ontbrak de tijd voor, evenals de deskundigheid. En daarnaast: het is aan de Pastorale Raad / pastorale ouderlingen om na te denken hoe men de pastorale aanbevelingen vorm kan en wil geven, het is aan de commissie Vorming en Toerusting zich te buigen over de hen aanbelangende opmerkingen, etc.

Wij adviseren het moderamen om, na bespreking in de kerkenraad, te komen tot een lijst met actiepunten, met per actiepunt een trekker / verantwoordelijke, en een termijn waarop het actiepunt gerealiseerd zou moeten zijn. Het moderamen zou daarbij kunnen optreden als bewaker van grote lijnen en voortgang.

de Eshof

Bijlagen

Visie getoetst

VIEREN

LEREN

DIENEN

ORGANISATIE

COMMUNICATIE

Januari 2011

Bijlage bij 2.1.2. Visie op 'vieren' getoetst

Gemeenteleden

Uit de gesprekken blijkt dat gemeenteleden de Eshof o.a. beleven als een

- plaats voor *geloofsbeleving* (kerkelijk onderdak; belangrijk bij persoonlijke hoogtijdagen; plek waar mensen met aandacht voor God en elkaar samenkomen; inspiratie; genieten van muziek en liederen; liturgie die een geheel is, met symboliek; een heilige plek (waar wij iets van de afstraling van God mogen ontvangen);
- plaats van *troost en emotie*; ontvangen van bemoediging en bevestiging in de vorm van schuldvergeving en genadeverkondiging;
- vervolg op de (*geloofs-*)*opvoeding* (waarden);
- *oefenplaats* om geloof te verbreden; *ontmoeting* met God; *meditatie/bezinning*; plaats om geloof te delen; zoektocht naar geheim van God; vragen stellen en zoeken naar antwoorden; leerhuis); nb: er zijn mensen die (vanuit 'afkomst') niet naar (diensten met) Avondmaal gaan.

Als belangrijkste taken voor de predikant worden genoemd:

- eredienst,
- pastoraat incl. toerusting voor pastoraat,
- know how/theologie (ook praktische theologie) - kan vanuit theologisch perspectief verdiepen en verbreden: processen op gang helpen, duiden en in de gaten houden,
- bindende factor,
- degene die de gemeente bij de kern moet houden (met incidenteel een uitstapje naar daarbuiten)

Positief:

Specifiek met betrekking tot de *liturgie* wordt de kwaliteit als positief punt genoemd: de moderne diensten en muziek, organist, cantrix, zang, verzorgde uitvoering (o.a. van het Avondmaal door de diaconie). Dat bevordert de (intensiteit van) beleving. Ook de kwaliteit van het gebouw en het geluid worden geprezen (hoewel daar niet iedereen het over eens is..., zie verderop). Het betrekken van kinderen bij de liturgie wordt ook gewaardeerd. Gastpredikanten worden i.h.a. ook gewaardeerd.

Minder goed:

- De liturgie wordt verschillend beoordeeld: sommigen vinden het te hoogliturgisch, met teveel symboliek (dit zou ten koste gaan van aandacht voor het Woord); te formeel, weinig flexibel; teveel onbekende liederen, enz.
- Anderen willen graag vaker de cantorij erbij hebben, niet alleen liederen uit het Liedboek; vaker diensten van Schrift en Tafel.
- Weer anderen pleiten voor meer spirituele voeding; meer 'echte' preken, bv. met het 'mild orthodoxe' geluid; preken worden soms beleefd als teveel op de wereld (en zelfs politiek) gericht. Sommige Bijbelgedeelten komen nauwelijks aan de orde in het rooster.
- Anderen storen zich aan rommeligheid en gepraat vóór en tijdens de dienst (zelfs tijdens Avondmaal) – suggestie om dit in de orden van dienst te vermelden. Ook zijn er die zich storen aan bepaalde rituelen rond de doop en het opheffen van de Bijbel na de lezing.
- Er wordt gepleit voor meer rustmomenten tijdens de diensten, vermelding van leesrooster met toelichting in Rondom; het verplaatsen van bijzondere/thematische diensten naar de avond; meer mogelijkheid tot (interactieve) betrokkenheid tijdens de diensten; meer regie door de kerkenraad bij de keuze van gastvoorgangers (die soms minder liturgisch gevoelig zijn). Er pleit ook iemand voor het later beginnen van de dienst en voor meer Accentdiensten.

Wat het kerkgebouw betreft worden vooral de geluidskwaliteit (regelmatig!) en de gebrekkige ventilatie als negatieve punten genoemd.

Gewenst:

Voor de liturgie zou gewenst zijn:

- Laagdrempelige diensten (waar ook gasten zich welkom en thuis moeten kunnen voelen) moeten met eigentijdse vorm en inhoud
- Een extra organist (vooral voor als Rudi vertrekt)

- Meer interactiviteit in diensten; liturgie minder formeel, wat lossier
 - Kerktelevisie/beeldverslag – over het gebruik van een beamer wordt verschillend gedacht
 - Hand geven door dominee bij de uitgang
 - Meer spirituele diepgang
 - Een aantal Hervormd/Gereformeerde tradities weer een plaats geven in de liturgie
 - Gebedsdiensten op vrijdagavond.
 - Niet teveel bijzondere diensten achter elkaar.
- *Ellie zou de leiding over de vespers wel willen afstoten – dat kunnen vrijwilligers heel goed overnemen – met de nodige toerusting over de vesperliturgie, waarna zij het zelfstandig verder doen. Het ligt niet voor de hand hiervoor professionals ‘in te huren’.*

Doel/taakgroepen

Jongeren en kinderen:

Wat diensten betreft is er wel behoefte aan meer dynamiek, variatie en interactiviteit.

Voor *kinderen* is het vooral leuk als ze tijdens een dienst iets te doen hebben, zoals kinderdienst (en meenemen van het lichtje), een boekje, zingen, tekenen en knutselen. Samen iets maken dat blijft hangen/staan in de kerk en elke keer verder groeit is leuk (bv. een schilderij – evt. als project voor 40dagentijd of advent?).

Mensen die jonge kinderen hebben of met hen werken:

Leden van deze (doel)groep zijn kritisch over de diepgang, m.n. in kerkdiensten. Er bestaat behoefte aan meer (spontane, niet geregisseerde) interactie; ook het zingen van af en toe een opwekkingslied zou kunnen helpen (meer gevoel). Over-organisatie kan soms belemmerend werken en is niet nodig. Ook vinden sommigen dat het te weinig over God en geloofsinhoud gaat.

Pastorale raad en wijkteams:

Er wordt behoefte gesignaleerd aan Kerktelefoon (ook via internet)

Welkomstgroep:

- akoestiek in de ontmoetingsruimte geeft teveel herrie (na de dienst);
- kwaliteit en bediening geluidsinstallatie laat soms te wensen over;
- orgelspel dat door het publiek beschouwd wordt als muzikaal behang – dit kan niet de bedoeling zijn;
- kaars in de gedachtenishoek is bij binnenkomst nu vaak niet te zien (suggestie: ophangen aan pilaar);
- er moet een betere methode komen dan cassettebandjes om mensen deelgenoot te maken van de dienst.

Bijlage bij 2.2.2. Visie op 'leren' getoetst

Gemeenteleden

Positief:

Uit de gesprekken blijkt dat het aanbod Vorming en Toerusting over het algemeen gewaardeerd wordt.

Minder goed, of juist 'gewenst':

Met betrekking tot Vorming en Toerusting wordt gepleit voor meer leerhuisachtig, verdiepend aanbod; bv. over moeilijker geloofsonderwerpen, zoals geloofsbegrippen, theologie). Er wordt gesteld dat er relatief weinig gemeenteleden deelnemen aan activiteiten van V&T.

Voor de verschillende leeftijdscategorieën (zowel kinderen, jeugd, jongeren als ouderen) zouden specifieke activiteiten aan geboden moeten worden. Bv.:

- Kinderkoor
- Jeugdhonk
- Doordeweekse activiteiten voor kinderen
- Meer samenwerking met 'Spreng' en andere scholen in Hoevelaken
- Activiteiten voor 18-25 jarigen
- Activiteiten voor ouderen

En verder kwamen als ideeën naar voren:

- Studieplek, bibliotheek, documentatie
- Meer leerhuis/mogelijkheid voor verdieping, gesprek
- Mogelijkheid om mee te gaan op reis als je fysiek niet zo goed bent
- De mogelijkheid om met een groep op bedevaart te gaan.

- *Ellie zou het kartrekker zijn bij Vorming en Toerusting wel willen afstoten, zeker de bemoeienis met de zakelijke kant. Inhoudelijke inbreng kan natuurlijk wél.*

Doel/taakgroepen

Jongeren:

Voor jongeren is de Eshof een plaats en een manier om met elkaar en met de kerk in contact te blijven. Dat geldt ook voor niet specifiek kerkelijke activiteiten. Ze voelen zich in de kerk thuis omdat ze er zichzelf kunnen zijn.

Daarnaast hebben ze ook wel belangstelling voor inhoudelijke thema's, bv. rond de Bijbel en andere verdiepende onderwerpen.

De belangstelling voor het Rondje van de Kerk is erg aan het teruglopen. Voor de jeugdmusical zijn nu 7 jongeren (met 11 te verdelen rollen, nog te weinig). Ook de aanmeldingen voor het skiweekend blijven achter.

Mensen die jonge kinderen hebben of met hen werken:

Voor kinderen en jongeren kan de Eshof een plek zijn waar ze zichzelf kunnen zijn als gelovige (wat daarbuiten niet altijd vanzelfsprekend is). Ook voor ouders van wie de kinderen niet op een christelijke school zitten, of die een partner hebben die niet gelovig is, kan de Eshof een aanvulling/steun zijn bij de gelovige opvoeding.

Als sterke punten worden genoemd het jezelf kunnen zijn, niet buitengesloten worden; ruimte voor meerdere geloofsinterpretaties (belangrijk ook in de opvoeding). Risico hiervan kan wel zijn dat christelijke geloofswaarden worden uitgehold.

Het ontmoeten van ouders in dezelfde fase is prettig.

Gewenst door mensen die jonge kinderen hebben of met hen werken:

Men ziet dat groepsvorming ook kan betekenen dat een jongere lichte jongeren geen aansluiting vindt bij bestaande groepen.

Leden van deze (doel)groep zouden graag de mogelijkheid hebben om met leeftijdgenoten/andere jonge ouders te praten over geloof; als geloofsverdieping en om meer kennis te krijgen van geloof en Bijbel. Bij huidige activiteiten van Vorming en Toerusting is men vaak veruit de jongste.

Ze adviseren een doorlopende lijn van aanbod aan jongeren, alsmede het bedenken en organiseren van contactmogelijkheden.

Gewenst door pastorale raad en wijkteams:

- Scholing met het oog op pastoraal werk. Verdieping voor ouderlingen, die echt op het pastorale werk gericht is, bv. door iemand van buiten (cursus vanuit landelijke PKN)
- Plaats voor stagiaires, ook maatschappelijke stage scholieren
- Groepen die specifiek geschoold worden op **bv.** stervensbegeleiding; crisispastoraat; rouwverwerking; relatiebemiddeling; huwelijksvoorbereiding; jeugdpastoraat; ziekenbezoek.

Bijlage bij 2.3.2. Visie op 'dienen' getoetst

2.3.2.a. Dienen binnen de Eshofgemeenschap

Gemeenteleden

Positief:

Op pastoraal gebied wordt de Eshof door mensen gekenschetst als: een plaats waar *gemeenschap* wordt beleefd (sociaal vangnet, gemeenschapsgevoel (en toch vrij), prettig om bij een gemeente te horen, aandacht voor elkaar, geestelijke familieband, betrokkenheid en verbondenheid, prettig om erbij te horen zelfs als je er niet vaak komt; je kunt een beroep op elkaar doen).

De Eshof wordt in het algemeen gekarakteriseerd als een open, gastvrije en harmonieuze gemeenschap, die ook een brede maatschappelijke kijk heeft; er is ruimte voor andere meningen en belevingen en voor alle leeftijdsgroepen. Jeugd is nog redelijk aanwezig.

Verder worden vooral de betrokkenheid van velen, de inzet van de vele vrijwilligers en het actieve karakter genoemd. Het kerkbezoek is nog goed.

Er is aandacht voor elkaar (bv. in de vorm van kaart, bloemen uit de dienst, bezoekwerk, diaconie). De predikant wordt als bindende factor genoemd.

Als specifieke positieve 'activiteiten' worden benoemd:

- Koffiedrinken
- Uitvaarddiensten: liefdevol, respectvol, mensgericht
- Doopdiensten en –gesprekken
- Rondom, zondagsbrief, kaarten
- Jeugdwerk (o.a. Moldavië)
- Pastoraat (predikant, wijkteams, rapportage pastoralia in Rondom)

Minder goed:

Op pastoraal gebied wordt vooral gepleit voor één-op-één bezoek door de predikant; in ieder geval wordt bezoek op initiatief van de Eshof gewaardeerd. Experimenten met andere vormen van pastoraat worden met wat argwaan bekeken. Niet iedereen zou zoiets als doelgroepenpastoraat (specifiek voor ouderen bv.) waarderen (stigmatiserend?): ouderen moet niet ontnomen worden wat hen dierbaar is. 'Pastoraat is soms teveel uitsluitend gericht op mensen die iets doen of die zielig zijn.'

Er was ooit een plan om alle ouderlingen te bezoeken; en het zou goed zijn om ook alle vrijwilligers eens te bezoeken. Dat laatste zou ook via de wijkteams kunnen.

De opdracht voor een wijkteamlid zou in ieder geval wel wat minder vrijblijvend/minimaal mogen worden.

Wat onderling pastoraat betreft wordt vooral gepleit voor aandacht voor elkaar (bv. voor eenzamen, voor degenen die met stille trom vertrokken zijn). Anderzijds wordt die aandacht ook gemist; daarbij wordt als voorbeeld vooral het koffiedrinken na de diensten genoemd: er zou teveel groepjes- of kliekjesvorming plaatsvinden, waardoor sommigen zich buitengesloten voelen (anderzijds benoemen anderen dit soms als 'klagerig gedrag'). Ook wordt soms geconstateerd dat die aandacht er alleen op zondag is en niet doordeweeks. Pastoraat hoeft niet alleen door ambtsdragers gedaan te worden: we moeten ook elkaar aanspreken op onze pastorale verantwoordelijkheid.

Kijkend naar de gemeenschap als geheel wordt vastgesteld dat er een grote groep gering betrokkenen is (teveel vrijblijvendheid, weinig animo voor activiteiten van de wijkteams; leegloop?); dat er een kleine groep is die je overal tegenkomt. De sfeer wordt door meerdere mensen gekenschetst als 'zelfgenoegzaam'. Er wordt in dit verband ook gepleit voor het meer serieus nemen van mensen, bv. door niet te zeggen dat je ze 'niet nodig' hebt: dat is geen goed wervingsbeleid. En als je mensen iets vraagt, doe dan ook na afloop iets met de uitkomst!

Als nieuwkomer blijkt het lastig je weg te vinden in de Eshof.

Er wordt voor gepleit om deskundigheid ook buiten de eigen vaste kring te zoeken.

Vastgesteld wordt dat vooral de jonge tieners en jongvolwassen beperkt betrokken zijn. Hoe betrokken is de Eshof anderzijds eigenlijk bij hén? Ook wat betreft kinderen kan er veel verbeterd worden: bv. meer samenwerking met de Spreng?

En ook de andere scholen kunnen actief benaderd worden. Er zijn ook kinderen van de Eshof die op een andere school dan de Spreng zitten. Waarom die scholen niet meer betrekken?

Gewenst:

Op het gebied van pastoraat wordt gedacht aan:

- Een soort buddysysteem, waarbij nieuwe en 'reeds bekende' mensen aan elkaar gekoppeld worden
- Verbreding van het pastoraat met bv. ziekenpastoraat door speciaal aangewezen (toegeruste) bezoekers (hoewel er óók voor gepleit wordt dat de predikant het pastoraat bij ernstig leed blijft verzorgen).
- Is er (tijd)winst te behalen door doelgroeppastoraat ook door geschoolde vrijwilligers te laten doen? Die zouden dan via de pastorale raad toegerust kunnen worden of door een deskundige van buiten (de PKN biedt allerlei cursussen aan). Voor de doelgroep ouderen kan dat zeker wel; voor bv. jonge gezinnen ligt dat anders: die zijn er minder, dus daar valt minder specifiek op toe te rusten.
- Minstens één wijkavond per jaar; huiskamerbijeenkomsten
- Altijd even aanbellen met de Rndom
- Nieuwe gemeenteleden snel bezoeken; ook mensen die dreigen af te haken actief benaderen
- Meer gewoon onderling contact (zomaar eens bij elkaar binnenlopen)
- Juist bij koffiedrinken na de dienst: meer oprechte aandacht voor de ander

Het is de vraag of de predikant, naast crisispastoraat en pastoraat bij bijzondere gelegenheden, ook 'zomaar'-bezoeken moet doen? Dit is wel een vorm van binding. Maar een bezoek kost alles bij elkaar (met evt. voorbereiding en verwerking achteraf) gemiddeld 2 uur per keer. Er is eigenlijk weinig beleid voor structureel pastoraat buiten crises om. Het loopt nu vooral via (toevallige) signalen vanuit de wijkteams.

Maar waarin is bezoek van een predikant anders dan van een gemeentelid/ouderling? Dan gaat het om de pastorale insteek, ervaring en daardoor vaardigheid.

Het verdient aanbeveling aandacht te besteden aan de redenen waarom je sommige 'oudgedienden' niet of nauwelijks meer in de Eshof ziet.

Doel/taakgroepen

Mensen die jonge kinderen hebben of met hen werken:

Leden van deze (doel)groep noemen het gevoel van gemeenschap, thuis zijn, welkom zijn als belangrijk punt. Dat willen ze ook (hun) kinderen meegeven: dat het fijn en gezellig is in de kerk, dat ze er iets kunnen beleven.

Met enige regelmaat een ouderling op bezoek zou op prijs gesteld worden, om feeling te houden tussen kerk en jonge gezinnen.

Pastorale raad en wijkteams:

- De Eshof zou zo'n goed contact moeten hebben tussen leden en ambtsdragers dat leden zelf met vragen/problemen bij de ambtsdragers komen i.p.v. dat de ambtsdragers toevallig horen wat er in hun wijk speelt.
- Wijkcontactpersonen zijn er om het contact te onderhouden; regelmatig je gezicht laten zien. Je bent de verbindingsschakel (soms de enige; ook maatschappelijk). Je vertegenwoordigt de Eshof – niet de tennisclub: doordat je van de kerk komt, is er een ander verwachtingspatroon. Aandacht doet altijd goed.
- Rndom wordt gelezen, ook door mensen die niet erg betrokken lijken.

Positief:

- Enkele ouderlingen streven ernaar alle leden te bezoeken in een jaar, ook al lukt dat niet altijd. Wijkteams proberen minimaal 1 x per jaar bij iedereen aan te bellen.
- Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen wel en niet betrokkenen: iedereen komt bv. in aanmerking voor bloemen of kaart.
- Persoonlijke inzet van veel mensen; er wordt genoeg georganiseerd voor mensen; mensen kunnen zelfs éxtra aandacht krijgen.

Minder goed:

- Sommige contactpersonen vinden het moeilijk te horen dat mensen wegblijven bij gezamenlijke diensten met de Paulus, omdat men vindt dat Eshof teveel rekening houdt met gewoonten van de Paulusparochie.
- Sommige mensen vragen geen aandacht; hoe kom je erachter of ze dat willen?
- Een wijkactiviteit komt moeilijk van de grond; wijkavonden worden slecht bezocht (slechter dan vroeger).
- We bieden wel van alles aan; maar we denken misschien voor anderen; we zouden ons eens af moeten vragen wat er leeft en wat mensen zelf willen.

Gewenst:

- (Doel)groepspastoraat, zoals lotgenoten/ontmoeting/deelgenoten
- Een bezoekgroep voor mensen die intensiever pastoraat nodig hebben, zou misschien een goed idee kunnen zijn. De contactpersonen die dat zelf willen blijven doen, kunnen dat natuurlijk gewoon blijven doen, maar wie dat niet ziet zitten, kan bepaald bezoekwerk 'uitbesteden' aan een daarvoor toegeruste groep bezoekers.
- Vanuit een wijkteam komt de suggestie om de wijken te verdelen in 5 of 6 wijken. Dan is het probleem van onvoldoende ambt dragers meteen opgelost. De wijkgroepen gaan dan iets groter worden, maar dat hoeft geen probleem te zijn. Er komt dan wat meer ruimte en tijd voor ambt dragers om misschien andere taken te vervullen.

Welkomstgroep:

Elkaar als gemeenteleden kennen en herkennen is belangrijk; een 'smoelenboek' zou goede diensten kunnen bewijzen.

Daarbij sluit aan de vraag of nieuwkomers voldoende worden geïntroduceerd in de gemeente, bv. d.m.v. bezoek thuis.

De groep stelt zich tot doel mensen een gevoel van 'thuiskomen' te bezorgen; dat betekent dus laagdrempeligheid bevorderen voor iedere doelgroep (bv. gehandicapten, eenzamen, enz.).

2.3.2.b. Dienen ook buiten de Eshofgemeenschap

De drie-ringentheorie:

- De buitenste ring is de ring van de markt, waar het leven zich afspeelt, met een herberg, een kerkcafé, een inloophuis en buurtvoorzieningen.
- De tweede ring is de ring waar mensen meer bewust op af komen in een 'praathuis', in discussiegroepen, in gesprekskringen.
- In de binnenste ring is ruimte voor kerkelijke vieringen, verspers en avondwaken, gemeenschap, ontmoeting met God, spiritualiteit

De vraag is of de meerderheid van de gemeente die buitenste ring wel wil.

En als je iedereen de ruimte voor diversiteit wilt bieden, moet je daaraan werken.

Wat je vindt, hangt af van je positie binnen de kerk: actieve mensen vinden vaker dat we naar buiten gericht moeten zijn.

Je kunt je ook in de kerk laten voeden/inspireren om daarbuiten actief te zijn (bv. in Amnesty). We zouden bv. een lijstje met vacatures buiten de kerk, in de hal kunnen ophangen. Het doel van onze kerk is: je buiten de kerk dienstbaar maken.

Men vindt wel dat *de Eshof* iets moet betekenen in de maatschappij; maar hoe zit dat met de individuele leden?

Meer openheid naar de maatschappij is nodig; meer inspelen op landelijke thema's, niet alleen gericht zijn op instandhouding van de eigen organisatie; ook jonge gezinnen kunnen actiever benaderd worden. Het kerkgebouw zou vaker open moeten zijn: dat was toch de bedoeling van het stiltecentrum?!

De diaconie zou meer naar buiten kunnen treden in dorp en streek; meer gerichtheid op de onderkant van de samenleving. Overigens wordt betrokkenheid van gemeenteleden bij het werk van ZWO en diaconie gemist. Wereldwinkelverkoop zou vaker moeten gebeuren (elke zondag?). Die stagnerende betrokkenheid geldt overigens ook oecumene.

Een enkeling vindt dat er juist teveel aandacht is voor buitenkerkelijke mensen, bv. met de bloemen.

In dit kader worden ook als ideeën geopperd:

- Leger des Heils-opstelling
- Meer aansluiten bij dorpsactiviteiten, bv. Kunstroute, openstelling Oudejaarsdag of op bijzondere dagen
- Ruimte voor concerten/kunst
- Paradijselijke hangplek/buitenplaats voor iedereen
- 1x per maand een dienst, die ook toegankelijk is voor doven (met doventolk).
- Eshof als stiltecentrum

- We zouden ook meer *als kerk* kunnen deelnemen aan dingen buiten de kerk, zoals we al doen/deden met Hulpdienst, Amnesty, Wereldwinkel, Kerstsamenzang, Sociaal Beraad. Bv:
 - Contact met De Spreng (die halen we al wel naar binnen toe, maar we kunnen ook naar hén toe gaan). Krijgt zo'n schooldienst nog een vervolg, bv. in een diaconaal project?
 - Het India-project dorpsbreed maken – met scho(o)l(en), Lions,.....
 - Op Dorpsdag een kraam én de kerk open
 - Kraam op de (Kerst)markt (of zelf een kerstmarkt organiseren) – op de markt staan kan heel vruchtbaar zijn!

Doel/taakgroepen

Diaconie:

De diaconie probeert zowel binnen als buiten de Eshofgemeenschap dienend bezig te zijn. Zij wil méér zijn dan alleen een doorgeefluikje van de collecte. Men wil herkenbaar zijn. Dat hoopt men te bereiken door:

- een presentatie die bij de brede Pastorale Raad is gehouden, waar de diaconie zichzelf heeft "laten kennen"
- een folder die in concept klaar is en die straks kan dienen als een eerste kennismaking met de diaconie van de Eshof
- publicaties in Rondom met bondige en spraakmakende teksten
- een nieuw ZWO-project dat in de steigers staat

De diaconie wil graag:

- gastlessen geven bij basiscatechese, tienerdiensten en kinderdienst en daarmee draagvlak creëren bij jongeren in de gemeente.
- gemeenteleden en vooral ouders van kinderen bewust maken van het feit dat het met de kerkdienst niet genoeg is maar dat het gesprek thuis vooral door moet gaan: m.a.w. participeren in de geloofsopvoeding

- nieuwe werkvormen bedenken en daarover actief communiceren
- het aanbod van werk neerzetten op een vrijwilligersmarkt.
- wat meer doen met de liturgie/zondagsbrief zodat mensen worden uitgedaagd deze mee te nemen naar huis

Men maakt zich zorgen over het wegwijnende draagvlak.

Jongeren:

Jongeren willen wel graag iets betekenen voor een ander. Dit kan vorm krijgen in bv. een diaconaal project, maar ook in het meehelpen met een bingo voor ouderen. Samen iets opzetten of organiseren is leuk (bv. helpen bij organisatie tienermusical)!

Activiteiten zijn zowel een middel om iets te 'halen' als om iets te 'brengen'.

Pastorale raad en wijkteams:

- Er blijkt behoefte te zijn aan Ouderenadvisering (i.s.m. Sigma).
- Ontmoetingsmogelijkheden, bv. zoals de soos in de Kopperhof. (We zouden dan bv. ook om en om kunnen organiseren: de ene keer daar, de andere keer in de kerk; of zelfs dat de Eshof het in de Kopperhof organiseert – niet bang zijn om buiten eigen muren te gaan).
- Enquête houden met daarin een duidelijk omschreven aanbod en de vraag: zou u hieraan meedoen, als we dit zouden organiseren? (Marktonderzoek dus).

College van kerkrentmeesters:

Het College van Kerkrentmeesters (CvK) staat op het standpunt dat men faciliteert wat de gemeente wil; het zoekt daarvoor dan naar mogelijkheden. Daarnaast worden af en toe ook doelen buiten de Eshof gesteund (zoals de kapel van het nieuwe ziekenhuis in Amersfoort). Er is dus een bredere benadering dan alleen kerkleden. In die zin hanteert het CvK een gastvrije houding. Die komt ook tot uiting in het beschikbaar stellen van ruimtes om te huren tegen een niet te hoge prijs; het af en toe openstellen van de kerk voor de Hoevelakense bevolking. Kunst in de kerk: dat zou ook zo iets kunnen zijn.

Er zijn in het verleden wel dingen georganiseerd die geen succes waren of dat niet meer zijn: Rondje van de kerk; stiltecentrum, verkoop Fair Trade producten, openstelling rond kerst of Oudjaar.

Het (evt. expliciet) beschikbaar stellen van gebouw en/of predikant voor uitvaarten/huwelijken voor mensen die geen lid zijn, zou je als missionaire insteek kunnen zien.

Leden sociaal beraad:

De leden van het sociaal beraad kennen de Eshof o.a. door de mogelijkheid van gebruik van de ruimtes van de Eshof voor trainingen; voor inschakeling van vrijwilligers kan men soms terecht bij de Hulpdienst. In de toekomst zou dit (weer) de kerk kunnen zijn; soms merkt men een betrokkenheid vanuit de Eshof; de predikant is bekend.

Er wordt weinig van de Eshof naar het maatschappelijk werk verwezen, is de indruk. Veel samenwerking is er niet, incidenteel wel.

Eventueel *gewenst* zou kunnen zijn:

In de toekomst is een nadere samenwerking tussen de kerken en het ouderenadvies *gewenst*. Pastorale medewerkers, ouderlingen en diakenen komen in aanraking met veel vragen en problematiek van senioren 55+ in hun kerkelijk werk, maar zij hebben grenzen in hun eigen mogelijkheden en kennis. Mogelijke doorverwijzing kan uiteraard een optie zijn als mensen dit willen. Verder kan gedacht worden aan mogelijke toerusting van ambtsdragere door het ouderenadvies, bv. als zij te maken krijgen met ouderen die vergeetachtig zijn/worden of te maken hebben met een dementie.

Ook kan gedacht worden aan mantelzorg ondersteuning.

En een inloop middag ook voor "niet gelovigen".

Mogelijkheden voor samenwerking zien zij op de volgende punten:

Vanuit het steunpunt mantelzorg worden indien noodzakelijk mantelzorgers doorverwezen naar hun kerkelijke gemeente.

Oog hebben voor de armoede en eenzaamheid en hoe dit met elkaar in kaart te brengen.
Het zou in ieder geval goed zijn om de hulpverlenende organisaties in Hoevelaken meer te verbinden/bundelen.

Bijlage bij 3.2. Huidige organisatie getoetst

Doel/taakgroepen

Vrijwilligers lopen soms frustratie op aan het werk: het kost veel tijd en werk. Het verdient aanbeveling aandacht te besteden aan de redenen waarom je sommige 'oudgedienden' niet of nauwelijks meer in de Eshof ziet.

- Betrokkenheid College van Kerkrentmeesters bij niet-ambtelijke zaken wordt soms gemist.
- Mensen met functie (ambt) zouden regelmatig in de kerk moeten komen.

In ieder geval vraagt men zich af waarom er op zondag zo weinig jongeren zijn. De kerkenraad mag zich daar wel iets betrokkener en creatiever bij betonen.

De oppasdienst is een punt van zorg, zowel voor ouders als voor leiding (o.a. vanwege geringe deelname van kinderen en geringe betrokkenheid van leiding en ouders)!

Diaconie

De diaconie zou graag scheidslijnen in de diverse rollen (ouderling, diaken, contactpersoon) in de wijkteams overschrijden, dus de taken flexibel vervullen, daarbij ondersteund door de kerkelijke organisatie. Men maakt zich zorgen om:

- het weglekken van talent. Kan je vanuit het ambtelijke diaconaat na afloop van je termijn niet "weggliden" in een niet-ambtelijke functie zodat kennis en ervaring niet weglekt
- moet je niet op andere en flexibele manier tegen functie-inhoud en termijnen aankijken? Waar voor de één 4 jaar tekort is, is bij een ander twee jaar al genoeg.
- de binding van contactpersonen met de kerk
- redden we het wel met één predikant of moet je voor sommige klussen gewoon op projectbasis deskundigheid inhuren?

Bijlage bij 4.2. Visie op 'communicatie' getoetst

Gemeenteleden

Men waardeert de Eshof als gemeenschap die ook *naar buiten gericht* is (samenwerking met rk parochie). Maar ook is gezegd: de Eshof zou meer naar buiten kunnen en moeten treden, bv.

- door gebruik te maken van media zoals de Stad Nijkerk, Klaverblad, Nijkerk Nu enz. ;
- door eens te kijken naar het aanbod van verwante organisaties, zoals de Kopperhof;
- door de website beter up to date te houden.

Je zou kunnen denken aan:

- stukjes in de plaatselijke pers over de betekenis van Kerstmis of zoiets. Je zou daarbij ook gebruik kunnen maken van standaard artikelen (bestaat er in de PKN ook zoiets als kerk/parochiebladenservice?).
- En we moeten veel meer gebruik gaan maken van de nieuwe media, bv. een webcam in de kerk.
- Met een webcam en geluidsverbinding via internet kunnen ook andere activiteiten in de kerk gedeeld worden, bv. musicalrepetitie, een lezing e.d..

Doel/taakgroepen

Het gaat om toekomstgericht zijn, ook met het oog op de generatie die nu nog naar de kerk komt, maar straks wellicht te oud is om nog te komen.

Een actie als Solidaridad kan efficiënter georganiseerd worden en buiten de kerkmuren veel beter "verkocht" worden.

de Eshof

Bijlagen

Kerkelijke kaart

Demografische gegevens

Statistische gegevens

Uit en n.a.v. beleidsplan 2008-2012

*Gegevens verzameld door Marian van Giezen bij de start van haar werkzaamheden
eind 2009/begin 2010*

Januari 2010

Het dorp Hoevelaken

Hoevelaken is een dorp van ong. 9000 inwoners en behoort – met de kernen Nijkerkerveen en Nijkerk - tot de gemeente Nijkerk.

Van de gemeente Nijkerk en het dorp Hoevelaken zijn statistische gegevens beschikbaar die helaas dateren van 1 januari 2006 (op enkele na, die van 1 januari 2008 zijn). Veel gegevens zijn alleen beschikbaar voor de gemeente Nijkerk als geheel; sommige zijn uitgesplitst naar de verschillende kernen, waaronder Hoevelaken.

De gemeente Nijkerk beslaat 72 km² aan (voornamelijk) landoppervlak en kan beschouwd worden als een matig tot weinig stedelijk gebied.

Het gebied waarin de kern Hoevelaken ligt, telt tussen 189 en 1226 inwoners per km².

Het aantal mannen en vrouwen in de gemeente Nijkerk is vrijwel gelijk verdeeld.

De bevolking in de gemeente Nijkerk die jonger is dan 20 jaar, is iets groter dan in Nederland als geheel (totaal 27,1 % in Nijkerk tegenover 24,3 % in heel Nederland). De bevolking tussen 20 – 65 jaar is daarentegen iets kleiner: totaal 60,5 % in Nijkerk tegenover 61,4% in heel Nederland. De bevolking boven de 65 jaar is in Nijkerk eveneens kleiner dan in Nederland als geheel: 12,5 % in Nijkerk tegenover 14,3 % in Nederland.

De gemeente Nijkerk is dus wat jonger van samenstelling dan de Nederlandse bevolking als geheel.

Het percentage gehuwden in de gemeente Nijkerk ligt ruim 8 % hoger dan in heel Nederland. Ook het aandeel huishoudens met kinderen is beduidend hoger: 7,5 %. Dit kan te maken hebben met de ligging van Nijkerk: te midden van wat 'zwaardere' kerkelijke gemeenschappen (waar vanouds trouwen en kinderen krijgen hoog in het vaandel staan).

Demografische druk

De demografische druk geeft de verhouding weer van de som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder tot de potentieel productieve leeftijdsgroep van 20 tot 65 jaar. Op 1 januari 2006 lag deze verhouding op 62,9 procent. De demografische druk is de som van de 'groene druk' en de 'grijze druk'. Deze waren voor de Nederlandse bevolking respectievelijk 39,6 en 23,2 procent. Al sinds het begin van de jaren 90 is de demografische druk redelijk stabiel in Nederland, circa 62 procent. Hierachter gaat echter een verder afnemende groene druk en een steeds toenemende grijze druk schuil.

Voor de gemeente Nijkerk geldt dat de groene druk in verhouding tot heel Nederland hoger is dan de grijze druk. In totaal is de demografische druk in Nijkerk ook wat hoger dan in heel Nederland.

Beroepsbevolking

Hoevelaken is een vanouds welvarend dorp met veel relatief hoogopgeleide inwoners. Het bedrijfsleven kenmerkt zich door veel kleinschalige schone industrie.

Een relatief groot aantal werknemers werkt in de commerciële dienstverlening: 61 % tegenover 44 % in de hele provincie Gelderland en 47 % in heel Nederland.

Het aantal uitkeringen per 1000 inwoners ligt in de gemeente Nijkerk (bij elke soort uitkering) lager (tot soms zelfs veel lager, bv. de WWB-uitkering) dan in heel Nederland. De kern Hoevelaken behoort zelfs tot de gebieden waar minder dan 6 WWB-uitkeringen per 1000 inwoners zijn geregistreerd. (WWB=Wet Werk en Bijstand).

Herkomst

In de gemeente Nijkerk wonen verhoudingsgewijs duidelijk minder mensen van allochtone afkomst dan in heel Nederland: grofweg 10 % tegenover 20 %. Van de niet-westerse allochtonen in Nijkerk is bijna de helft afkomstig uit Marokko (2 % van de bijna 5 % de totale bevolking).

In de kern Hoevelaken is het aandeel westerse allochtonen 5 %; niet-westerse 2 % (vrijwel allemaal afkomstig uit de 'overige' landen).

Woningvoorraad

Bouwprojecten

De wijk Middelaar is de enige duidelijke (of laatst bijgekomen?) nieuwbouwwijk in Hoevelaken. Deze uitbreiding, die plaatsvond in 2007 – 2008 ??..... besloegwoningen. Hierbij staat nog een uitbreiding op stapel. **Plan Middelaar fase 2** maakt onderdeel uit van de woonwijk "Middelaar" en is gelegen in het oosten van Hoevelaken. Plan Middelaar fase 2 vormt de overgang van de nieuwe wijk (Middelaar fase 1) naar het bestaande dorp. Het project bestaat uit de volgende type woningen:

- 2 onder 1 kap villa's
- Eengezinswoningen (hoekwoning en tussenwoning)
- Geschakelde villa's
- Vrijstaande villa

In het voorjaar 2010 zal begonnen worden met de bouw van de eerste woningen in het plangebied.

Project Telstar

Hoevelaken heeft behoefte aan extra zorg en met name aan intramurale zorgvoorzieningen (24-uurs zorg in huis). Een uitbreiding van het bestaande zorgcomplex Stoutenburg is wenselijk. Korfbalvereniging Telstar, gelegen naast Stoutenburg aan de Sportlaan, is bereid te verhuizen. Het college besluit Telstar te verplaatsen naar de rand van Hoevelaken zodat zorgcomplex Stoutenburg uitgebreid kan worden. Naast het nieuwe zorgcomplex wordt een groengebied van tenminste 5.000 m2 gerealiseerd.

Deelproject Sportweg

Korfbalvereniging Telstar gaat verhuizen naar de Middelaarseweg en maakt plaats voor meer zorgmogelijkheden en woningen aan de Sportweg te Hoevelaken. De vrijkomende locatie aan de Sportweg krijgt de bestemming zorgwoningbouw met behoud van een groengebied. De herontwikkeling van de locatie Sportweg is complex. De wensen voor nieuwe ontwikkelingen zijn onder andere:

- Nieuwe zorgwoningbouw met minimaal 24 plaatsen intramurale zorg.
- Minimaal 5.000 m2 groen op het huidige hoofdveld van Telstar.

Het nieuwe zorggebouw moet passen bij het karakter van Hoevelaken. Dit betekent dat het zo ver mogelijk van de bestaande bebouwing wordt gebouwd en dat het maximaal drie bouwlagen krijgt, waarbij de derde bouwlaag zich beperkt tot het midden van het complex.

Station Hoevelaken

De gemeente Nijkerk en de provincie Gelderland zetten zich al jaren in voor de komst van station Hoevelaken om de verkeersdruk in de regio te verminderen en de openbaarvervoervoorzieningen te verbeteren. Station Hoevelaken gaat deel uitmaken van de Valleilijn op het traject Ede-Wageningen - Amersfoort.

Het station wordt ontwikkeld bij de Stoutenburgerlaan in Hoevelaken, op en rondom de kruising van de huidige spoorlijn Amersfoort-Apeldoorn, de Rijksweg A1 en de Stoutenburgerlaan.

De gemeenteraad

De gemeenteraad van Nijkerk bestaat uit 25 leden. De burgemeester is voorzitter van de gemeenteraad en de gemeenteraad wordt ondersteund door de raadsgriffier.

Uitslag verkiezingen maart 2010:

Partij:	Zetels 2010:	Zetels 2006:
CDA	8	6
ChristenUnie/SGP	5	5
Progressief 21	4	3
Lokaal Belang	4	8
VVD	3	3
PPP	1	0

Kerkelijk Hoevelaken

In Hoevelaken zijn vier kerkgenootschappen gevestigd: de Hervormde Gemeente te Hoevelaken en Stoutenburg (ong. 2000 leden); de St. Paulusparochiegemeenschap (ong. 1200 leden); de Hersteld Hervormde kerk 'Bethel' (ong. 150 leden) en de Protestantse Gemeente 'De Eshof' (ong. 1200 leden). De Hervormde Gemeente te Hoevelaken en Stoutenburg en de Protestantse Gemeente De Eshof behoren tot de Protestantse Kerk in Nederland.

Hoevelaken had van oudsher een agrarische bevolking. Vanaf de 60-er jaren van de vorige eeuw zijn er nieuwbouwwijken ontstaan en hebben zich veel mensen in Hoevelaken gevestigd. De nieuwkomers, voor zover kerkelijk betrokken, voelden zich meest aangetrokken tot de Hervormde Deelgemeente De Eshof en de Gereformeerde Kerk van Hoevelaken, later opgegaan in Protestantse Gemeente De Eshof. Ook hervormden vanuit de Dorpskerk, die zich niet meer konden vinden in de prediking daar, sloten zich toentertijd aan bij De Eshof.

Uit gesprekken met Eshofgemeenteleden:

In de begintijd was er geen andere kerkgemeenschap naast de gereformeerde Bond. Toen is er een hervormde wijkgemeente gesticht, eerst als evangelisatie. Gereformeerd Zwartebroek was toen al actief in Hoevelaken. Daarmee ontstond meteen samenwerking. Eerst vierde men de feestdagen samen. Gereformeerd was wat behoudender, hervormd wat liturgischer. Met RK samen werden ook gebedsdiensten gehouden, met leken (toen was deken Hoorneman deken).

Men kerkte eerst in een verenigingsgebouw. Er is geprobeerd om met z'n drieën een kerkgebouw te bouwen, maar op 't laatst bleek het voor de RK goedkoper om een eigen gebouw neer te zetten, naast de Eshof. Dit was in '74 – '75. Architect van de Eshof was G.W. Steen uit Leeuwarden, van bureau Stee en Tuithof. Echt gereformeerde kerkbouwers. Hij heeft ook gebouwd in de polder: Almere (haven), Zeewolde e.d.

De voorgangers hadden goede contacten, waarin niet alleen zakelijk, maar ook over beleving werd gesproken. In '75 kwam Monshouwer (herv.). Er ontstond uitstekende samenwerking met Adri Maat s.j. De gereformeerden hadden inmiddels een gepensioneerde legerpredikant.

Wat betreft de burgerlijke staat is de verdeling als volgt:

Gehuwd:	706	- 57,3 %
gereg. partnerschap:	2	- 0,2 %
ongehuwd:	419	- 34,0 %
achtergebleven partner:	0	- 0,0 %
gescheiden:	37	- 3,0 %
weduwnaar:	12	- 1,0 %
weduwe:	57	- 4,6 %
beëindigd partnerschap:	0	- 0,0 %

De leeftijdsopbouw van 'de Eshof' is als volgt:

	Doopleden	%	Bel. leden	%	Overige leden	%	Totaal	%
0 - 12:	141	- 24,0	0	- 0,0	43	- 21,2	184	- 14,9
13 - 18:	77	- 13,1	0	- 0,0	29	- 14,3	106	- 8,6
19 - 30:	79	- 13,4	13	- 2,9	16	- 7,9	108	- 8,8
31 - 40:	84	- 14,3	16	- 3,6	20	- 9,9	120	- 9,7
41 - 50:	97	- 16,5	47	- 10,6	39	- 19,2	183	- 14,8
51 - 60:	58	- 9,9	129	- 29,2	24	- 11,8	211	- 17,1
61 - 65:	21	- 3,6	69	- 15,6	8	- 3,9	98	- 7,9
66 - 70:	16	- 2,7	63	- 14,3	11	- 5,4	90	- 7,3
71 - 80:	12	- 2,0	81	- 18,3	12	- 5,9	105	- 8,5
81 - 110:	3	- 0,5	24	- 5,4	1	- 0,5	28	- 2,3

Kerkbalans

Overzicht van de trend van Kerkbalans van de laatste jaren.

Jaar	<i>begroot</i>	<i>toegezegd</i>	<i>werkelijk</i>
2009	117.500	120.192	118.000 (voorlopig)
2008	110.000	120.237	119.285
2007	108.000	114.633	115.189
2006	105.000	109.512	106.226
2005	106.200	105.482	105.738
2004	110.214	100.860	98.495

Uit en naar aanleiding van het Beleidsplan 2008 - 2012

Identiteit

Bij de formulering van de identiteit van de gemeente valt op dat men 'niet zozeer hecht aan dogma's en zich niet laat opsluiten in de formulering van een bepaalde geloofsbelijdenis' (hoewel erkend wordt dat het Apostolicum christenen van alle tijden en plaatsen verbindt).

Volgens sommigen is 'de Eshof' een gemeente met weinig middelpunt. Alle kerkelijke nuances zijn er vertegenwoordigd: van orthodox tot evangelisch.

In 2008 – 2009 is een Commissie Identiteit en Beleid bezig geweest de identiteit meer te laten aansluiten op de rest van het beleidsplan; dit op initiatief van een gemeentelid. Binnen de Commissie kon met het echter niet eens worden over de te volgen koers; één van de commissieleden is toen uit onvrede opgestapt en de commissie heeft haar werk gestaakt.

In onderling overleg is de rest van de Commissie inmiddels echter in 2010 weer bij elkaar gekomen, waarbij in plaats van het opgestapte commissielid de nieuwbenoemde predikante de commissie heeft aangevuld. Voortgang van deze Commissie was ook gewenst door het besluit (genomen op advies van de Commissie 'September', ingesteld ter voorbereiding van het vertrek van de vorige parttime predikant) om beleid op de middellange termijn te maken, waarbij nadrukkelijk gerekend wordt met het feit dat over een kleine twee jaar er nog maar één fulltime predikante aan De Eshof verbonden zal zijn.

Liturgie

Men hecht veel waarde aan een goed verzorgde, aansprekende liturgie. Dat is vooral in gang gezet door ds. Dirk Monshouwer, en voortgezet door ds. Ellie Boot. Daarbij is zowel aandacht voor traditie als voor eigentijdse vormen (o.a. bij doop en Avondmaal). Muziek heeft een belangrijke plaats in de

liturgie; de hoofdorganist en de cantrix/cantorij spelen hierbij een belangrijke rol. De Cantorij wordt door sommigen beleefd als een wat gesloten clubje.

Naast de cantorij bestaat ook Free, een gospelkoor, ong. 10 leden, veertigers.

De model-liturgie is tot in detail uitgewerkt. Het wordt (dan ook) niet echt op prijs gesteld als gastvoorgangers daar al te veel van afwijken. Op sommige punten zijn eigen 'Eshof-tradities' ontstaan (zoals de wijze van gedenken van overledenen – hiertoe is onlangs een speciaal ontworpen gedachtenistafel achter in de kerk geplaatst; het plaatsen van de Paaskaars in de ontmoetingsruimte tijdens de veertigdagentijd; het toevoegen van een kyrie en gloria in de liturgie van de paaswake). Oorspronkelijk was het plafond van De Eshof donker, de muren antraciet, de achterwand achter het lit. centrum was wel licht.

Enkele jaren geleden heeft er een interne verbouwing plaatsgevonden, waarbij de consistorie is uitgebreid en het gebouw van binnen een andere kleurstelling heeft gekregen. Hierdoor is een warme uitstraling ontstaan. Er is gekozen om een antependium achter de preekstoel te hangen. Zo wordt de aandacht wat weggetrokken van het orgel. Ook alle gordijnen zijn vervangen. Als laatste is de gedachtenishoek gemaakt.

De verbouwing van de consistorie gebeurde onder andere met het oog op gebruik van de ruimte als stiltecentrum met inlooptmogelijkheid. Van deze mogelijkheid is tot op heden echter (nog) geen gebruik gemaakt. Wél wordt de consistorie gebruikt om de overledene op te baren bij een condoleance.

In de kerkzaal staan 200 stoelen. Het kerkbezoek is redelijk: zo'n 125 tot 150 min of meer vaste kerkgangers. Opvallend is dat het aantal actieve vrijwilligers (per 1 jan. 2010: 213!) groter is dan het aantal vaste kerkgangers.

Pastoraat

Er is veel aandacht voor pastoraat. Men hanteert hierbij graag de term 'omzien naar elkaar'. Er is een indeling in 9 wijken/secties; voor elke sectie is een ouderling, een diaken en enkele (3 of meer) contactpersonen. Samen vormen zij wijkteams. De meeste teams lopen goed, behalve die waar geen ouderling is. Als de ouderling wegvalt, valt de coördinatie en het totaalbeeld, het extra, weg – wordt geconstateerd. Per wijk zijn 30 tot 80 pastorale eenheden. Achterveld en Stoutenburg horen bij Hoevelaken, Nijkerk niet.

De wijkindeling wijzigen om geografische redenen heeft nogal wat voeten in aarde. En het maakt voor een ouderling niet zo veel uit of je nu met 3 of 5 contactpersonen werkt.

De ouderlingen komen samen in de Pastorale Raad voor overleg en verdieping/bezinning. Twee maal per jaar is er een zgn. 'Brede pastorale raad', waarbij ook de contactpersonen zijn uitgenodigd. Dan wordt, vaak m.b.v. een inleider, een thema behandeld dat van meer algemeen belang is (bv. dementie, huiselijk geweld).

Er is sinds 2005 de mogelijkheid voor duo-ambtsdragerschap; hiervan wordt door enkele ouderling(echt)paren gebruik gemaakt. Men deelt dan samen het ambt en verdeelt de werkzaamheden in overleg.

Door sommigen wordt de behoefte aan toerusting uitgesproken: zowel door ouderlingen als door contactpersonen. In het verleden is door één van de predikanten hiervoor een cursus gegeven.

Nieuwe mensen willen graag iets op papier. Soms gaat het via de brede pastorale raad; eens per jaar met een spreker/thema en eens per jaar met 'scholing/uitwisseling'.

De meeste wijkteams komen eens per 2 maanden bijeen.

Op wijkavonden zijn meestal weinig mensen. Er is wel eens preek-voor- en nabespreking als wijkavond georganiseerd.

Wat betreft pastoraat aan jongeren en jong-volwassenen: er bestaat het 'Rondje van de kerk': vrijdagavond voor jongeren (die ook de tienerdiensten in het Dorpshuis, Blits, bezoeken). Een soort soos in de kerk. Jongerenpastoraat wordt niet echt gedaan.

De groep 25-45 jarigen bereik je vrijwel alleen via doop en scholendiensten. Verder zie je ze niet vaak. Doopgesprekken zijn wel intensief, maar daarna zie je ze niet veel meer. Er is wel een 'doopcafé' geweest als vervolg op de doop. En bezinningsweekend voor jong-volwassenen. En een kring voor jonge ouders. Maar je mist deze groep wel.

Communicatie binnen het pastoraat: De communicatie van de commissie die de kaarten vanuit de diensten stuurt met de ouderlingen kan beter: dat de ouderling en de contactpersoon melding krijgt naar wie de kaart gestuurd wordt. Dit wordt momenteel geïntensiveerd. Ook wie de predikant bezoekt kan beter gecommuniceerd worden naar de ouderlingen.

Diaconie

De diaconie staat weliswaar hoog in het vaandel, maar heeft in de plaatselijke praktijk vooral een binnenkerkelijke invulling: ouderenkerstmiddag, een kerst- en paas/pinksteractie voor wie ondersteuning nodig heeft, en het sturen van kaarten na de kerkdienst. Daarnaast participeren de diakenen in de wijkteams (en doen daar voornamelijk aan pastoraat). Er zijn al enige tijd enkele vacatures, die door de voorzitter (bewust) niet ingevuld worden. Behalve deelname aan de gemeentelijke hulpdienst wordt momenteel weinig diaconale ondersteuning buiten de eigen kerkelijke gemeente gegeven. Hoevelaken is een vrij welvarend dorp, waar weinig materiële nood heerst. De diaconale begroting belooft slechts 2600 euro. Eventueel kan daaruit ook nog – indien nodig – een bijdrage aan het Moldaviëproject bekostigd worden.

Er zijn geen structurele contacten met de gemeentelijke sociale dienst e.d. Soms komt een hulpvraag binnen via het gezamenlijk meldpunt, een regionaal overleg van de gezamenlijke hulpdienst. Dan wordt een verzoek evt. doorgespeeld naar de plaats die het betreft.

Over het geheel genomen is er meer aanbod dan vraag.

Bv: Vluchtelingenwerk Hoevelaken heeft niet veel meer te doen en is opgegaan in het Nijkerkse Vluchtelingenwerk. Mensen doen het liefst iets 'Hoevelakens'. Er worden nu soms nog wel kerstattenties naar vluchtelingen gebracht. Er zijn nu nog wat Afghanen, Pakistanen, Tsjetsjeense Koerden.

ZWO kent een gescheiden geldstroom. ZWO richt zich op projecten buiten de Eshof en Hoevelaken. Enige jaren is een project in Ethiopië ondersteund. In 2010 wordt een project in Moldavië ondersteund, waaraan vooral jongeren een actieve bijdrage leveren.

De Wereldwinkel is vanuit de Eshof opgericht, maar onlangs – eigenlijk wegens gebrek aan belangstelling – opgeheven.

Financiën

Wat de financiële en materiële kant van de gemeente betreft: geldzorgen zijn er niet of nauwelijks. Men betaalt gemakkelijk. Globaal gezien geven van de 600 pastorale eenheden er 200 niet, 200 geven minder dan 100 euro en 200 geven ruim. Jongeren van wie men weet dat ze een inkomen hebben, maar die nog wel thuis wonen, worden met een aparte brief benaderd.

De financiële situatie van de Eshof is gezond en Kerkbalans laat de laatste jaren nog steeds een lichte stijging zien. Er is een goed onderhouden gebouw, dat vrij is van hypotheek. De financiële positie is echter kwetsbaar omdat zowel bij de inkomsten als uitgaven een aantal onzekere factoren zijn die het beeld snel kunnen veranderen (b.v. een onevenredig aandeel van de vrijwillige bijdragen komt van ouderen) Reden waarom bij het vertrek van de parttime predikant besloten is geen langdurig contract met een nieuwe parttime predikant aan te gaan. Er is besloten de predikantsformatie terug te brengen tot 1 fte, met daarnaast nog 2 jaar lang een predikant voor 1/3 van de werktijd, ter overbrugging. Zo hoopt men ook op de langere termijn het hoofd financieel goed boven water te kunnen houden.

Jeugd en jongeren

Het jeugd- en jongerenwerk is gevarieerd: van kindernevendienst tot basiscatechese tot tienerdiensten (in een zaal van een nabij gelegen horecagelegenheid) tot vrijdagavondcafé 'Rondje van de kerk' tot een diaconaal jongerenproject in Moldavië. Aan deze activiteiten doet een redelijk vaste groep van ong. 15 tot 20 jongeren (???) mee. Bovendien is er een traditie van om het jaar een musical voor en door de jeugd. Er zijn momenteel drie jeugdouders (van wie twee als duo-ambtsdragers optreden).

De fulltime predikante heeft jeugdwerk als speerpunt.

Jongeren:

- Rondje van de kerk: 1 x p. mnd. op vrijdagavond.
- Tienerdienst in Blits 1 x p. mnd.

Dus 2 x per maand komt ong. een zelfde jongerengroep bijeen (momenteel de meesten 16 en ouder). Nu loopt het grotendeels parallel met Moldaviëgroep.

De jeugdraad was oecumenisch, maar het is moeilijk toegang te krijgen tot rk jongeren. Er worden nog wel wat pogingen ondernomen.

Er is een musical voor de jeugd (eigenlijk elke 2 jaar, maar dat patroon is doorbroken door de gemeentebrede musical).

Het skiweekend is nieuw leven in geblazen (afgelopen keer 14 jongens!).

Soms is de 'gewone' kerkdienst een Accentdienst of een dienst voor jong en oud. Men staat dan wel open voor andere vormen.

Er wordt wel geprobeerd om jongerenactiviteiten te linken aan andere groepen, bv. koken/bingo voor ouderen, glühweinfestijn, ZWO. Maar dan alleen als het idee uit de jongeren zelf komt.

De jeugdouders organiseren het slotkamp voor de basiscatechese.

Vorming en toerusting

'Vorming en toerusting' is oecumenisch (samen met de Paulusparochie) opgezet. Elk jaar wordt een programma gemaakt waarbij gebruik wordt gemaakt van inleiders van binnen en buiten de eigen geloofsgemeenschappen. Deelname is redelijk tot goed, ong. 1/3 parochianen en 2/3 Eshofleden. Soms komen ook mensen van buiten de beide kerken. Het programma wordt samengesteld op grond van eigen ideeën van de werkgroep en door anderen aangedragen ideeën. Een al jaren terugkerend en populair onderdeel is een oecumenische gemeentereis.

De commissie Vorming en Toerusting stelt vast dat de parochie kleiner is en door reorganisatie ook minder mogelijkheden heeft om voluit mee te doen in het programma. Deelname is min of meer in evenwicht (verschil in omvang in aanmerking genomen).

Het programma wordt soms gemaakt n.a.v. vragen van gemeenteleden om bep. onderwerpen. Ook vraagt men in de Kerkenraad om onderwerpen aan te dragen. Eén keer per jaar is er een classicale bijeenkomst van werkgroepen V&T, waar ook ideeën worden opgedaan, of er wordt iets overgenomen van Nijkerk of zo (en ook vv.).

Vaste elementen: In de kring (jongeren); kloosterweekend; 'leven en dood' in veertigdagentijd; bezinningsweekend jongeren.

Meestal bestaat de grootste belangstelling voor onderwerpen over spiritualiteit; minder over maatschappelijke vragen. Bv. 'spiritualiteit en klimaat' scoorde niet goed.

Oecumene

De Eshof streeft naar oecumenische samenwerking, zowel met de Hervormde Dorpskerk (Gereformeerde Bondssignatuur) als met de RK Paulusparochie. Met de eerstgenoemde is vrijwel alleen formeel contact (via een jaarlijkse bijeenkomst van de beide moderamina); met de tweede is al jarenlang een warm contact, waarin op vele manieren wordt samengewerkt. Wél stelt men de laatste paar jaren vast, dat de mogelijkheden tot (liturgische) samenwerking vanuit het RK bisdom drastisch worden ingeperkt, dit tot grote teleurstelling van De Eshof. Pater Adri Maat, nu emeritus, doet nog veel diensten in Hoevelaken en Nijkerk. Met hem zijn veel oec. vieringen geweest.

De Oecumenische Coördinatiegroep organiseert 5 oec. vieringen per jaar (die meestal, vooral de laatste tijd, minder druk zijn dan gewone vieringen):

- Zondag van de Eenheid,
- Solidaridad (naar voren gehaald uit Advent vanwege teveel thema's tegelijk),
- Vredesweek
- Petrus & Paulus (was altijd eucharistieviering, maar moest een gebedsdienst worden; er wordt vaak iets meegegeven na afloop, zoals een boekje met een liedtekst, een broodje enz.)
- Hemelvaartsdag met vooraf wandeling of fietstocht (in 2009 naar Stoutenburg).

Hiernaast zijn er ook enkele open diensten rond Pasen (W. Dond. in rkk, G. Vrijdag in Eshof of andersom). Strikt genomen zijn dit geen oecumenische vieringen, maar vieringen waarbij leden van de andere kerk welkom zijn. Voor de Paaswake is en buiten een gezamenlijke vuurkorf waar de Paaskaarsen aan aangestoken worden.

Bovendien zijn er ook vespers in de adventsperiode en de 40 dagentijd, die oecumenisch zijn.

De OCG wil wel eens heel nieuwe activiteiten opzetten, bv. viering van Wereldvrouwendag o.i.d. (Oecumenische) jeugdactiviteiten lopen via de jeugdleden (maar die functioneren momenteel eigenlijk niet; contact met rk jeugd verloopt daardoor wat moeizaam).

Amnesty en Vorming & Toerusting proberen samenwerking tot stand te brengen met de Dorpskerk. Deze is iets gematigder geworden sinds het vertrek van een aantal leden naar de Hersteld Hervormde Kerk.

onderzoek van commissie “Bouwen aan identiteit”

Marian van Giezen
Evert Veldhuizen
Nico van Rootselaar
Feije Duim

met medewerking van

Esther Duine
Kirstin Siteur
Janny Dammingh
Irene de Vries
Hans Jonker

Hoevelaken, 07 Januari 2011